

6. Pan-European Green Conference 2012

European Green Belt Ráját sirrejit. Luondu ovttasta.

Ovdeš ruovdesirrehaga goabbat bealde, mii jugii Eurohpá nannáma nuorta- ja oarjebeallin lagabui 40 jagi, šattai áidnalunddot ekologalaš fierpmádat ja eanadat mii maid lea galbmasoadi muitomearkan. Vaikke vel ráját heađuštedje ge olbmuid, de doaimmai rádjaavádat luonddu suodjesadjin mii lei eanet go 12,500 kilomehtera guhkkosaš rádjaavádat Barentsábi ja Norgga-Ruošša rájá rájes, miehtá báltalaš Nuortamearragátti, čađa Gaska-Eurohpá ja Bálkana gitta Čáhppesmeara rádjai. Vaikke vel danne ii man ge láhkai lean áigumuš juohkit Eurohpá nuortaguovlun ja oarjeguovlun, de doibme goittot rádjaguovllut ollu áitojuvvon šlájaid čiegos dorvosadjin. 70-logus juo fuomášedje luonddugáhttejeaddjit ahte rádjaguovlluin beasai luondu ahtanuššat luondolaččat ja eallit besse laskat ja leavvat heađuškeahtá.

Green Belt Europe ásahuvvui jagi 2003 báikkálaš ja regionála álgoviggamušaid vuodul. Dál čatná Green Belt 24 riikka oktii, lea Pan-Eurohpálaš fierpmádaga geađgejuolgi ja doaimma Eurohpá “Green Infrastructure” dehálaš oasseveahkin. Dat lea rádjaraštideaddji ovttasbarggu dovdomearka ja lea Eurohpá oktasaš luonddu- ja kulturárbi. Dán ekologalaš gudjádaga erenoamáš mearkkašupmi lea áibbas čielggas: 40 álbmotmeahci leat Eurohpálaš Ruoná Avádaga miehtá. Eanet go 3,200 suodjaluvvon guovllu leat 50 kilomehtera govdasas dustejeaddji guovllu siskkobealde Ruoná Avádaga goabbat bealde. Dat rasttida mealgadii buot geográfalaš regiovnnaid mat leat Eurohpás.

Dieduid Green Belt Europe birra addet

Regionála oktiordnejeaddjit

Green Belt Fennoskandia
Baltic Fund for Nature
bfn@bfn.org.ru • www.bfn.org.ru

Norga
Bjørn Arne Næss, Miljødirektoratet
bjorn.arne.nass@miljodir.no

Suopma
Tapio Lindholm, Syke
Tapio.lindholm@ymparisto.fi

Aimo Saano, Metsähallitus
aimo.saano@metsa.fi

Baltic Green Belt
BUND Mecklenburg-Western Pomerania
coordinator@balticgreenbelt.de
www.balticgreenbelt.de

Central European Green Belt
BUND Project Office Green Belt
greenbelt@bund-naturschutz.de
www.gruenesband.info

Balkan Green Belt
EuroNatur
greenbelt@euronatur.org • www.euronatur.org

Doarja Birrasa, luonddugáhttema ja atomsihkkarvuoda duiskka federála direktoráhtas (BfN) / Birrasa, luonddugáhttema ja atomsihkkarvuoda duiskka federála ministeria
www.bfn.de

Vuosttaš prentenhápmi, 2013 • prentejuvvon 100% odđasit geavahuvvon báhpárii

HGS5 gmbh, Fürth/Germany • www.hgs5.net

Z. Brajanoski, J. Flachs, F. Henkel, E. Körner, J. Peltomäki, Macedonian Ecological Society, Museum Mödlareuth/A. Schaffner, H. Schlumprecht, J. Schmiedel, W. Sollberger, Ch. Übl, W. Willner.

EURONATUR

**Hábmii
Fotogovat**

European Green Belt

European Green Belt

Ráját sirrejit. Luondu ovttasta.

www.europeangreenbelt.org

www.europeangreenbelt.org

Guovža, Suopma-Ruošša

Báltikuma Nuortamearragáddi

Lilium albanicum, Makedonia – Albánia

European Green Belt organiseremis leat njeallje regiovna: Fennoskándia, Báltikum, Gaska-Eurohpá ja Bálkan. Olles European Green Beltii lea vuodđuduvvon oktiivehallanjoavku mas leat buot regiovnaid ovddasteaddjit mielde. Juohke njealji regiovna oktiiveveha regionála oktiordnejeaddji ja juohke regiovnas lea oktavuodaid hálddašeaddji olmmoš.

Green Belt Fennoskandia – Miljon hektára viidosas gáhttejuvnon luondu

The Green Belt Fennoskandia lea 1,350 kilomehtera guhkkosaš eanaavádat mii ollá Norgga, Ruošša ja Suoma rájaid mielde Barentsábis Nuortamerii. Davimus oasis leat eanaš jeagil, sámmál ja vuollegis miestagat. Gaskkamus ja lulli osiin leat viiddis goahccevuovde- ja táigaguovllut. Dát guovllut leat doaimman stuorra njamahasaid nugo guovžžaid ja sarvagiid dorvoguovlun. Eanadagas leat lohcamehtun njeaššit, jeakkit ja jávrrit. Guovlluin leat Suoma nátionálatotti njuvčča bessnábáikkít. Áššáigullelaš golmma riikka birasgáhttenministarat čálle guovvamánus 2010 šiehtadusa vuollá geatnegahtedettiinaset iežaset ovttasráđiid ovddidit Green Belt Fennoskandia. Šiehtadus láchčá dilálašvuodaid ráđjarastideaddji ekologalaš, ekonomalaš ja álbmogiid gaskasaš ovttasbargui.

Baltic Green Belt – Ruoná Avádat Nuortameara gátti

Eurohpálaš Ruoná Avádat Nuortameara báttalaš oasis čuovvu Nuortameara riddolinjá. Mánngalágan čázevuloš luondušlájat ja mearragáddi mas leat sáttodievát, guhkes gáddegaskkat, vávastahtti bávtit ja suojes

čiehkogohpážat, leat áidnalunddogat dán Ruoná Avádahkii gulli oasis. Hui viiddis eatnamat mat ovdal ledje militeara guovllut, doibme suodjaluvvon guovlun bárbmolottiid miljonmeriide ja mánngga mearraeallái nugo deavuhii ja gahttii. 1990-logu árramuttu rájes leat dán riddui huksen- ja ávkkástallanberoštumit viggan beassat, nu ahte lea stuorra hástalus gáhttet árvosaš luondu ja historjjálaš báikkiid dán Ruoná Avádat oasis.

Ruoná Avádat Gaskaurohpálaš oasis – Molsašuddi girjás eanad

Ruoná Avádat Gaskaurohpálaš oasis rasttida molsašuddi kultureanadaga mas muhtumassii lea intensiiva eanadoallu. Dat raste Bøhmalaš allaeanaadaga mas leat vuovdás álbmotmeahcit mat leat ráj goabbat bealde nugo vuovdeguovllut Bøhmalaš várreráiddus mii ollá Duiskkas Čehkkia gos dan namma lea Šumava. Dasto čuovvu avádat lunddolaš jogaid, eanuid ja guhkes legiid nugo Mura ja Drava. Avádat joatká Karavanke váriid guhkes čielggi mielde ja Julilaš Álppaid nammasaš váriide ja ollá loahpas Ádriamerrii. Ráđjariikkaid doarjagiin regionála ja riikkalaš dásis ja EUa doarjagiin lea berošteaddjiide leamaš vejolaš čađahit guokte mánngariikkalaš prošeavtta Ruoná Avádat Gaskaurohpálaš oasis. Váldoulbmilat leat gáhttet Ruoná Avádat sihke ekologalaš gudjádaga ja historjjálaš eanadaga, ovddidit rájaid rasttideaddji ovttasbarggu ja láchit dilálašvuodaid ceavzilis regionála ovdáneapmái.

GB Nuortameara Malsch/Maise Nuortameara Čehkkia

Muoracuoppu

Green Belt Balkan – Avádat várrás oasis

European Green Belt lulimus oasis leat ollu “hot spots” main lea biologalaš šláddjiivohta ja guvlui gulli erenoamáš šlájat. Dát avádat oasis manná Bálkana várreráidduid mielde ja das leat erenoamáš šláddjes eanadatlájat girjájit seahkálagaid mas leat luonduvidá alpiidna ekovuogadagat, vuovddit, stehpat, jávrrit ja mearraguovllut. Dan guovllus lea hui erenoamáš eanadat mas leat mánngalágan áitojuvnon šaddo- ja eallišlájat. Sakara vuollegis dieváid bajábealde Bulgária ja Durkka gaskasaš ráj miehtá lea vejolaš oaidnit nuortan ealli keaisárgoaskima. Gáiddos vuovdeguovlluin eallá hiris Bálkana albas.

Norga, Green Belt Fennoskandia davimusas

Ruoná Avádat Norgga oasis lea Máttá-Várjjaga gielddas ja siskkilda allárvosaš luodduguovlluid. Báhcaveajis leat Norgga stuorámuš báhcán álgovuovddit, mas leat áidnalunddot luonduárvvut mat gullet dološ beahcevuodái. Guovlu gokčá táiga davve-oarje oasis. Dáppe lea rabas vuovdeeanadat mas leat ollu jogažat, jogat, ja girjás govčasin leavahuvvon leat seahkálagaid jeakkit, njeaššit, jávrrážat ja ollu kulturmuittut. Erenoamážat leat balsajeakkit ge main leat stuorra lavdnjebovnnat agálaš jienain. Dáppe ellet guovžžat, čáhcelottit ja gonagasgoaskimat. Dat lea arvat bárbmolottiid dehálaš vuoinnastanguovlu. Guovllu erenoamášvuhtii gullá maiddá Pasvik Inari Trilateral Park mii lea ožžon EUROPARC’s «Transboundary Park – following nature’s design» nammasaš árvodási duodastusa. Pasvik Inari Trilateral Park árvoduodastusa ođasmahte golggotmánus 2013. Pákkii gullet guovllut Ruoššas, Suomas ja Norggas.